

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.174/2022/10.

A felperes:

felperes neve (felperes címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bánhegyesi Lajos ügyvéd (ügyvéd címe)

Az alperesek:

I. rendű alperes: I. r. alperes neve (I. r. alperes címe),

II. rendű alperes: II. r. alperes neve (I. r. alperes címe)

Az alperesek meghatalmazott jogi képviselője:

Lefler Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lefler Mónika ügyvéd, ügyvédi iroda címe)

A per tárgya:

Kölcsön visszafizetése

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Kecskemét Törvényszék 4.P.21.739/2020/21.

A fellebbező felek és a fellebbezés sorszáma:

Az alperesek, 4.P.21.739/2020/25.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi egyetemlegesen az I. és II. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessenek meg a felperesnek 400 000 (négy százezer) forint másodfokú eljárási költséget, továbbá az államnak, külön felhívásra 2 500 000 (kettő millió-öt százezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

A tényállás

[1] A felperes kölcsönadóként, az ügyvéd foglalkozású I. rendű alperes pedig, mint kölcsönvevő a 2017. szeptember 5-én létrejött „kölcsönszerződés” elnevezésű okiratban megállapodtak arról, hogy a kölcsönadó – meg nem határozott célú – magánkölcsönt nyújt a kölcsönvevő részére 15 millió forint összegben. A kölcsönvevő I. rendű alperes a szerződés aláírásával elismerte és nyugtázta a kölcsönösszeg átvételét, és kötelezettséget vállalt arra, hogy azt legkésőbb 2017. december 31. napjáig visszafizeti azt a kölcsönadónak. A szerződést kötő felek rögzítették továbbá, hogy a kölcsön biztosítékeként az okirat aláírásával egyidejűleg az ingatlan helyrajzi száma alatt nyilvántartott 2601 m² területű, kivett, "lakóház, udvar" megjelölésű, természetben a ingatlan címe szám alatti ingatlanra jelzálogjogot alapítanak 15 millió forint összegben.

Ugyanezen a napon a fenti ingatlan tulajdonosa, az I. rendű alperes ügyvédi irodájában jogi asszisztensként dolgozó II. rendű alperes és a felperes között létrejött az a jelzálogjogot alapító szerződés, amelyben rögzítették, hogy a zálogjogosult kölcsönadóként a zálogkötelezett édesapjával (I. rendű alperessel), mint kölcsönvevővel kölcsönszerződést kötöttek mindösszesen 15 millió forint összegben. A jelzálogszerződés aláírásával a szerződést kötő felek a zálogtárgyként szolgáló ingatlan egészére 15 millió forint kölcsönösszeg erejéig, annak biztosítására a zálogjogosult javára jelzálogjogot alapítottak. A jelzálogjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséhez az ingatlan tulajdonosa, II. rendű alperes zálogkötelezettként hozzájárult.

[2] A felperes és az I. rendű alperes 2017. december 15-én arról is megállapodtak egy újabb kölcsönszerződésben, hogy a felperes – a szerződés szóhasználata szerint – „magánkölcsönt” nyújt a kölcsönvevő részére 5 millió forint összegben. Ennek átvételét a

kölcsönvevő a szerződés aláírásával elismerte és nyugtázta. A kölcsönvevő kötelezettséget vállal arra, hogy legkésőbb 2017. június 30. napjáig a kölcsönt visszafizeti a kölcsönadónak.

[3] A felperes és az I. rendű alperes 2019. március 27-én újabb megállapodásukban rögzítették, hogy a kölcsönadó 2017. szeptember 5. napján és 2017. december 15. napján mindösszesen 20 millió forint összegű kölcsönt nyújtott a kölcsönvevőnek melyet – a korábbi megállapodástól eltérően – legkésőbb 2019. augusztus 31. napjáig történő elszámolás nyomán visszafizeti a kölcsönadónak. E szerződés 5. pontjában arról is megállapodtak, hogy a kölcsönrel kapcsolatos, korábban aláírt szerződéseik jelen okirat aláírásával hatályukat veszítik.

[4] A felperes, mint az általa alapított A... Kft. törvényes képviselője tulajdonában állt a település neve, ingatlan 1 hrsz., ingatlan 2 hrsz. és ingatlan 3 hrsz. helyrajzi számú ingatlan, melyre az említett cég útján naperőművet kívánt létesíteni és azt a közcélú elosztóhálózatra csatlakoztatni. Az ehhez szükséges kormányhivatali, illetve a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal előtti eljárásokra a A... Kft. és B... Kft. – melynek ügyvezetője ugyancsak a felperes, míg tagja és 100%-os üzletrésztulajdonosa személy 1 neve élettársa volt –, meghatalmazta az I. rendű alperest.

[5] A felperes 2017. november 22-én teljes körű eljárásra külön írásbeli meghatalmazást adott az I. rendű alperesnek ügyfélként a település neve, külterület ingatlan 1 hrsz.; ingatlan 4 hrsz.. és a ingatlan 3 hrsz. helyrajzi számú ingatlanok művelési ág alóli kivonása érdekében az illetékes Kormányhivatal Járási Hivatal Földhivatali Osztálya előtt. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal a A... Kft. és B... Kft. részére JN-07/38/00408-10/2019-00425/10/2019. számú határozataival engedélyezte a kérelemmel érintett ingatlanokon az előírt feltételekkel, napelemes kiserőmű építését. Az építési engedélyek 2019. március 29-i kiadását megelőzően 2019 januárjában a fenti területeket érintően a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal határozatot hozott a A... Kft. és a B... Kft. kérelmezők kötelező átvételre való jogosultsága megállapítása ügyében.

[6] A felperes, mint a A... Kft., valamint a B... Kft. ügyvezetője 2019. szeptember 26-án írásban meghatalmazást adott az I. rendű alperesnek arra, hogy a kft-k jogosultságában lévő projektek eladása tárgyában tárgyaljon és döntsön, rendelkezzen a cégek nevében, önálló nyilatkozatokat tegyen. A meghatalmazás kiterjedt okirat aláírására, pénz, irat vagy más vagyontárgy átvételére, őrzésére is. A felperes a meghatalmazást a két kft. cégbélyegzőjének feltüntetése mellett saját kezűleg írta alá. Az I. rendű alperes az okiratra a meghatalmazást elfogadó ügyvédi ellenjegyzést tett. A két kft. üzletrész tulajdonosai (felperes, valamint élettársa személy 1 neve) 2019. december 6-án két üzletrész adásvételi szerződés útján eladták a tulajdonukban lévő, a cégek kizárólagos törzsvagyonát képező üzletrészeit a C... Zrt. részére. A személy 1 neve eladó által kötött adásvételi szerződést az I. rendű alperes is ellenjegyezte.

Az üzletrész-adásvételi szerződések 2. pontja szerint a B... Kft. tulajdonát képezi a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal 2019. január hónapban kibocsátott 9 db határozata, míg a A... Kft. esetében 10 db határozat alapján az üzletrész adásvételi szerződésekben felsorolt telephelyekhez kapcsolódó METÁR kötelező átvételi jogosultságok.

[7] A felperes az I. rendű alperes által szerkesztett átvételi elismervény szerint 2019. március 4-én 10 millió forintot a 2017 júniusában megkezdett napelem projekt létrehozása, jogi munkája után járó munkadíjból megfizetett. Ezt aláírva az I. rendű alperes írásban nyilatkozta, hogy a fenti munkadíjleletet készpénzben átvette.

[8] személy 1 neve, mint a „B... Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosa” és a felperes, mint a „A... Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosa” 2019. december 12-én a megbízást írásban felmondták az I. rendű alperes felé azzal, hogy a felmondás időpontjától a két kft.-nek semmiféle ügyvédi tevékenységet az I. rendű alperes nem végezhet, továbbá a nála lévő okiratokat hiánytalanul át kell adnia, a nála lévő, ügyvédi letétben elhelyezett összeggel el kell számolnia, amely az üzletrész adásvételi szerződésekből befolyt vételár volt, és azt át kell utalnia a felperes által megjelölt számlára. A „megbízási felmondás” megjelölésű okirat záró soraiban kitér arra, hogy az iratok átadásával egyidejűleg az ügyvédi tiszteletdíjat és a sikerdíjat maradéktalanul rendezik.

[9] Az I. rendű alperes 2020. február 1-én kelt levelével további 100 000 euró ügyvédi munkadíj megfizetésére hívta fel a felperest. Sérelmezte, hogy a 2019. december 16-án tett szóbeli ígéret ellenére a díjfizetésre a felperes részéről nem került sor és azt is, hogy a kölcsön kapcsán zálogjoggal terhelt ingatlanról a zálogjog letörlésére sem volt hajlandó. Az I. rendű alperes egyúttal előadta, hogy az elvégzett munkájával bruttó 550 millió forintot keresett a felperes, valamint személy 1 neve, mint a két cég tulajdonosai javára. A fizetési felszólítás 2. oldal utolsó bekezdésében I. rendű alperes közölte, hogy fentiek miatt kényszerült a A... Kft. és a B... Kft. cégek részére kiállítani számlákat és amennyiben nem fizetik meg a számlákon feltüntetett követeléseit, vagy felperes nem rendezi a díját, úgy kénytelen lesz a cégek felszámolását kezdeményezni, felperessel szemben pedig büntetőeljárás indítását helyezte kilátásba.

[10] A felperes jogi képviselője útján tett válaszában visszautasította az I. rendű alperes, személyével kapcsolatos állításait, peren kívüli egyezségi ajánlatként 2 millió forint megfizetésére mutatott hajlandóságot 2020. március 20-i időpont megjelöléssel. A felek között peren kívül sem az ügyvédi munkadíjfizetés, sem pedig a kölcsön visszafizetése tárgyában nem jött létre egyezség.

A felperes keresete és az alperesi ellenkérelem

[11] A felperes keresetében kérte, a bíróság kötelezze az I. rendű alperest 20 millió forint kölcsönösszeg megfizetésére, annak törvényes késedelmi kamatával együtt. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze a II. rendű alperest az ingatlan hrsz. alatt felvett ingatlanból 15 millió forint erejéig történő felperesi követelés kielégítésének tűrésére.

Mellékelte a közte és az I. rendű alperes között létrejött kölcsönszerződéseket, valamint a kölcsön biztosítására megkötött, jelzálogjogot alapító szerződést. Előadta, hogy a felek között a fent megjelölt időpontokban kötelelem-keletkeztető megállapodások megkötésére került sor. Minden érintett peres fél tisztában volt az ebből eredő kötelezettségével, aminek ő maradéktalanul eleget tett, hiszen a kölcsön összegeket két részletben az I. rendű alperesnek átadta. Az I. rendű alperes többször, több okiratban elismerte a kölcsönnyújtás tényét. A II.

rendű alperes a jelzálogjog alapításakor szintén megerősítette, hogy a kölcsön jogügylet felperes részéről teljesítésre került, a pénzösszeg átadása megtörtént az édesapja (II. rendű alperes) részére, ő is nyilvánvalóan tisztában volt a jelzálogfedezet lényegével és azzal, hogy ha nem kerül visszafizetésre a kölcsön, úgy felperes, mint zálogjogosult igényét a tárgyi ingatlanból 15 millió forint erejéig kielégítheti. Kitért továbbá arra, hogy a 2019. március 27-i utolsó megállapodás a felek közös akarata alapján a két kölcsön tekintetében egységesítette a visszafizetés esedékességét. Az I. rendű alperes a módosított határidő elteltével kötelezetti késedelembe esett, a kereset előterjesztéséig nem fizette vissza a kölcsönt, így tartozása jelenleg is fennáll.

[12] Az alperesek a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérték. Tényállításként előadták, 2017. júniusában a felperes azzal kereste meg az I. rendű alperest, hogy az unokája tulajdonában lévő földterületeken van-e lehetőség napelempark projektet létrehozni és azt értékesíteni. Az I. rendű alperes a korábbi személyes ismeretségükre figyelemmel felperes kérésére megindította azokat az eljárásokat, ami alapján eldönthetővé vált, hogy az ingatlanok műszakilag alkalmasak kis teljesítményű napelempark megvalósítására, valamint felmérte, hogy anyagilag milyen mértékű beruházást kíván ez meg. Előadása szerint ő szóban tájékoztatta a felperest, hogy egy ilyen projekt véghezvitelét milyen munkadíjért tudná vállalni.

[13] Kitért arra is, a felperes előtt ismert volt, hogy az I. rendű alperes felesége 2015. évben új vállalkozásba, egy vendégház üzemeltetésébe kezdett, és a vállalkozás első szakaszában több anyagi nehézségük merült fel. Alperesi tényállítás szerint a felperes felajánlotta, hogy megfizet a kért 30 millió forint munkadíjból 20 millió forintot, de arról egy baráti kölcsönszerződést írnak tekintettel a „bizonytalan” kimenetelű projektre. Ha a projekt megvalósul oly módon, hogy minden engedély rendelkezésre áll, akkor majd írnak egy nyilatkozatot a „tartozás elengedéséről”, ezzel mintegy a megbízási díjnak tekintik majd a kölcsönt. Felperes kérése az volt, hogy baráti alapon járjon el az I. rendű alperes és a „kölcsön fejében” segítse a projektet, és ha az megvalósul akkor egy kis teljesítményű erőmű eladási ára, ha pedig el is sikerül adni, akkor közvetítői díjként további egy erőmű ára fogja megilletni az I. rendű alperest, mellyel a kölcsön „letudottá” válik. Ennek feltétele volt a felperes részéről, hogy az újonnan épített és a II. rendű alperes nevén lévő vendégházra jegyezzenek be zálogjogot biztosítékként. A megállapodás szerinti 20 millió forintot két részletben adott át a felperes az I. rendű alperesnek a kereseti tényállással egyezően: 15 millió forintot 2017. szeptember 5. napján, további 5 millió forintot 2017. december 15. napján. Az I. rendű alperes elfogadta a felperesi feltételeket, ezért baráti kölcsönszerződést írtak és jelzálogjogot alapítottak a II. rendű alperes ingatlanán.

[14] Az alperesek előadták még, hogy a A... Kft. 2017. októberében az előzetes engedélyeket megkapta, a közelebbiről meg nem határozott megbízotti munkák, feladatok ellátása 2018-2019. évben tovább folyt, ennek ellenére – az alperesek állítása szerint – a keresetlevél mellékletét képező megbízási szerződéstervezetet, melyet megbízottként az I. rendű alperes, mint ügyvéd szerkesztett, a felperes „nem volt hajlandó” aláírni.

[15] Az I. rendű alperes előadta, 2017. júniusától 2019. december 6-áig sokszáz órát foglalkozott a feladat ellátásával, ennek eredményeként a projektcégek összesen 19 db. kis teljesítményű erőmű megvalósításához szükséges engedélyt kaptak és eladásra készek voltak. Az I. rendű alperes megjegyezte, a felperes kereseti tényállításával ellentétben 2019. március

4-én nem 10 millió forintot, hanem megszámloltan csak 9 500 000 forintot adott át munkadíjelőlegként. Azt követően, hogy sikerült vevőt találni a projektekre a felperes és személy 1 neve a A... Kft.-ben és a B... Kft.-ben üzletrészeiket a C... Zrt. részére értékesítették.

[16] A további védekezés szerint a kölcsönszerződések és a biztosítékul szolgáló ingatlan tekintetében létrejött jelzálog szerződés semmis, mivel azok színlelt szerződések, ezért érvénytelenek. Az I. rendű alperes és a felperes akarata nem kölcsönszerződés megkötésére irányult, a felperes ügyvédi előkészítő munkákat végeztetett az az I. rendű alperessel, és kihasználva szorult helyzetét minimalizálni kívánta a saját kockázatát, ezért színlelt kölcsönszerződésbe foglalták a megbízási díjra vonatkozó megállapodást. Alperesek szerint tényállításukat igazolja a megbízási díj átvételét tartalmazó okirat, a megbízás felmondása elnevezésű okirat és az I. rendű alperessel szemben indult fegyelmi eljárás során tett felperesi tanúvallomás.

[17] Arra az esetre, amennyiben a bíróság álláspontja szerint a felperes által becsatolt kölcsönszerződés érvényes, az alperesek másodlagosan arra hivatkoztak, hogy a felperes a kölcsön visszafizetését elengedte a megbízásból végzett alperesi munka fejében. Kérték tanúként kihallgatni személy 2 neve, aki a projekt műszaki tervezője volt, és aki tudomással bír arról, hogy az I. rendű alperes megbízott ügyvédként járt el a projekt létrehozása során, és ő nyilatkozni tud a projekt értékéről is. A beszámítás kapcsán tanúként kérték meghallgatni a napelempark létrehozására, értékesítésére a földhivatali telekalakításra vonatkozóan megjelölt személyeket, továbbá tanút jelentettek be a felperes és az I. rendű alperes közötti megbeszélések, megállapodások tartalmára vonatkozóan is. Az I. rendű alperes által a felperesnek végzett munka volumenének és értékének meghatározása érdekében szakértő kirendelését kérték. Hivatkoztak továbbá arra, hogy rendelkezésükre áll egy hangfelvétel, melyben a felperes a munka ellenértékeként kötelezettséget vállalt 100 000 € megfizetésére. A 16. számú beadványuk mellékleteként csatolták a 2017. december 3-án létrejött, az I. rendű alperes által szerkesztett megállapodást, melynek 1.) pontjában a felek rögzítették, hogy az I. rendű alperes által létrehozott A... Kft., mely cég tulajdonosa és egyben ügyvezetője a felperes. A cég fő tevékenysége villamos áram előállítása lesz, melyet nap erőművek üzembe helyezésével végez. E megállapodás, amint azt az okiratszerkesztő I. rendű alperes fejrészában rögzítette, a A... Kft. és az I. rendű alperes egyéni ügyvéd között jött létre. Az I. rendű alperes által szerkesztett megállapodás szerint az I. rendű alperes szervezi és bonyolítja a teljes beruházás előkészítését. A felek e szerződés szerint megállapodtak továbbá a cég tulajdonába kerülő nap erőművek esetében arról, hogy az elvégzett munkájáért az I. rendű alperest a 20 db-os projekt vonatkozásában 2 nap erőmű, a 40 db-os projektből 5 db tulajdonába kerülése illeti meg.

[18] A felperes tagadta, hogy a fenti okiraton az ő aláírása szerepel, egybevetette kölcsönszerződésen szereplő valódi névaláírásával és rámutatott a különbségekre.

Kérte, hogy a hangfelvételt – mely hozzájárulása nélkül készült – jogsértő bizonyítékként a bíróság ne vegye figyelembe, illetve kérte a tanú és szakértői bizonyítás mellőzését.

Álláspontja szerint az anyagi jogi és eljárásjogi szabályok értelmében az ellenkérelem és a beszámítást tartalmazó irat együttesen kell, hogy a vizsgálat tárgyát képezze. A beszámítás

joghatása folytán a felperes anyagi jogi igénye elismerést nyert, így eljárásjogi értelemben nincs helye az érvénytelenségre hivatkozó ellenkérelem vizsgálatának.

Az elsőfokú bíróság ítélete és annak indokai

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelemnek helyt adva 20 millió forint és járulécai erejéig marasztalta felperes javára I. rendű alperest. Annak tūrésére kötelezte továbbá II. rendű alperest, hogy a jelzálogjoggal terhelt ingatlanból 15 millió forint erejéig a felperes bírósági végrehajtás útján kielégítést keressen. Egyetemlegesen kötelezte az alpereseket 2 750 000 forint perköltség megfizetésére. Pótlólag, leletezés terhével 300 000 forint eljárási illeték lerovására kötelezte felperest.

[20] A bíróság ítélete jogi indokolásában ismertette a perben már irányadó 2013. évi V. tv. (Ptk.) 6:383. §, 6:47. § (1) bekezdés, valamint 6:48. § (1) bekezdés rendelkezéseit. A feltárt tényállásból kiindulópontként megállapította, a felperes okirati bizonyítékokkal igazolta 20 millió forint kölcsön nyújtását I. rendű alperes javára, továbbá azt is, hogy a kölcsön visszafizetésére II. rendű alperes meghatározott ingatlanára 15 millió forint erejéig jelzálogjog biztosítékként történő kikötésére is hatályosan sor került. Ezen okiratokkal szemben az I. rendű alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség, mivel ő állította a kölcsönszerződés színleltségét. A bíróság ennek elbírálásához alapvető szempontként vette figyelembe, hogy színlelés csak akkor állapítható meg, ha mindkét szerződő fél akarata a jogviszonyukban egy másik szerződés rendelkezéseinek érvényesülésére irányult. A színlelés mindig tudatos, kétoldalú, a felek közös akaratán alapuló semmisségi ok. A Ptk. 6:88. § (1) bekezdés szerinti semmisség alapján érvénytelen (színlelt) szerződés esetén a felek jogait és kötelezettségeit a leplezett szerződés alapján kell megítélni [Ptk. 6:92. § (2) bekezdés]. A bíróság minderről tájékoztatta a perfelvétel lezárása során az alperesi oldalt, a fentieket alátámasztó érdemi bizonyítási indítványra azonban nem került sor.

[21] A bíróság az alperesi hivatkozással szemben jelentőséget tulajdonított annak, hogy maga a jogvégzett, ügyvédi szakértelemmel rendelkező I. rendű alperes szerkesztette a kölcsönszerződési okiratokat. Ugyanakkor észszerű magyarázatot nem tudott szolgáltatni, miért volt szükség arra, hogy kölcsönjogviszony létrehozásával megbízási szerződést leplezzenek. Különös tekintettel arra is, hogy a kölcsönszerződés megerősítésére is sor került a kölcsönvisszafizetési határidő módosítása során. A bíróság azt fogadta el valónak, hogy a felperes magáncélú kölcsönt nyújtott az I. rendű alperes részére, aki ezt két részletben átvette, a visszafizetésre pedig a jelzálogjog szolgált biztosítékkal.

[22] A bíróság nem értett egyet azon alperesi állásponttal, mely szerint a 2020. október 15-én készült a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Ügyvédi Kamaránál folytatott tárgyalásról felvett jegyzőkönyv bizonyítékként szolgálna arra, hogy a felek kölcsönös akarattal megbízási szerződést leplezve kötöttek kölcsönszerződést. A tárgyalási jegyzőkönyv az ügyvédi letétkezelés kapcsán tett felperesi bejelentésre indult eljárás meghallgatási jegyzőkönyveként nem szolgál bizonyítékkal a színleltiségre. A megbízási jogviszony felmondását tartalmazó okirat sem utal a két szerződés kapcsolatára és az külön kitér a sikerdíj rendezésére is, függetlenül a kölcsönügyletektől.

[23] Az alperesi beszámítási kifogás kapcsán a Ptk. 6:49. § (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit idézve kitért a Pp. 209. § (1) bekezdésére is, hangsúlyozva, hogy az új Pp. szemléletében a beszámítás már nem csupán az érdemi védekezés része, hanem annak egyik lehetséges eszköze, egy külön szabályozással ellátott eljárásjogi intézmény. A bíróság hangsúlyozta, attól nem lehet eltekinteni, hogy az alperes csak a felperes követelésével szembeni ellenkövetelését számíthatja be. Az I. rendű alperes által állított megbízási díjigény azonban az őt megbízó cégek és nem a felperesi magánszemély vonatkozásában keletkezhett, így ilyen igény beszámítás útján a felperessel szemben nem érvényesíthető a perben. Mindezekre tekintettel a bíróság mellőzte a megbízási jogviszony körülményeinek felderítésére irányuló bizonyítási indítványokat azzal az indokkal, hogy ezek az érdemi döntésre nem lehetnek kihatással.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[24] Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását, elsődlegesen hatályon kívül helyezés útján az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A másodlagos fellebbezési kérelem a Pp. 383. § (2) bekezdés szerinti megváltoztatásra és a kereset elutasítására irányult. Külön kérték, beszámítási kifogásuknak adjon helyt a bíróság.

[25] Az elsőfokú eljárás hibájaként rótták fel, hogy a per során nem értesültek arról, hogy a járásbíróság neve indult ügy milyen úton került a Kecskeméti Törvényszékhez. Sem áttételt elrendelő végzést, sem pedig kizárással kapcsolatos határozatot nem kaptak. Eljárási hibának minősítették továbbá azt is, hogy a szükséges illeték kiegészítéssel kapcsolatban a felperes eredménytelen hiánypótlási felhívása nyomán a keresetlevél visszautasítására nem került sor. Az elsőfokú eljárás érdemi lefolytatása megtörtént, jóllehet a felperes nem róta le a törvényben meghatározott mértékű illetéket és költségkedvezmény iránti kérelmet sem terjesztett elő.

[26] Alperesek téves eljárási megoldásnak minősítették, hogy a viszontkeresetlevél visszautasítása után előterjesztett beszámítást a bíróság befogadta, utóbb ítéletében mégis úgy foglalt állást, hogy az érdemben nem vizsgálható, mert az I. rendű alperesnek nem a felperessel szemben áll fenn követelése. Amennyiben az elsőfokú bíróság már a beszámítást tartalmazó iratból észlelte, hogy ez a helyzet fennáll, úgy a Pp. 211. § alapján kellett volna a visszautasításról intézkednie. Ennek elmaradása folytán a beszámítandó követelés tekintetében az érdemi bizonyítást le kellett volna folytatnia. Ezt azonban nem tette meg, ezzel lényeges eljárási hibát vétett, mivel a teljes tényállás feltárása nélkül hozott az ügy érdemében döntést. Az alperesek sérelmezték, hogy az általuk erre nézve megjelölt tanúk meghallgatására nem került sor, és a szakértői bizonyítás iránti indítványukat is mellőzte a bíróság, jóllehet, ezen bizonyítékok ismeretében lehetett volna a felek közötti tényleges jogviszonyt feltárni.

[27] A beszámítási kifogás megítélését illetően a bíróság több bizonyítékot figyelmen kívül hagyott. Ezek közül alperesek kiemelték az A/7. sorszámú csatolt, dr. ügyvéd neve ügyvéd korábbi felperesi jogi képviselőként I. rendű alperesnek küldött levelét, mely egy elszámolási ajánlat volt a felperes részéről. A levél tényként tartalmazta, hogy a

felperes és az I. rendű alperes között állt fenn megbízási jogviszony, és a már megfizetett 10 millió forint díjon felül további 2 millió forintot ajánlott fel peren kívül, személy szerint a felperes I. rendű alperesnek. Ez egyrészt a felek, mint magánszemélyek közötti jogviszonyra vonatkozó érdemi bizonyíték, másrészt 2 millió forint erejéig egy tartozáselismerést is jelent, mely mindenképpen beszámítható a felperes követelésébe. Maga a felperes személyes meghallgatása is ezt támasztotta alá, melyből alperesek fellebbezésükben több idézetet közöltek. A nyilatkozatokban felperes elismerte, hogy közte és I. rendű alperes között állt fenn megbízási jogviszony. E körben értékelendő az A/8. számú mellékletként közölt átvételi elismervény is, mikor ügyvédi munkadíjelőlegként maga a felperes saját nevében – és nem ügyvezetőként – adott át 10 millió forintot I. rendű alperesnek. Az előleg jellegéből következik, hogy az I. rendű alperesnek további munkadíj követelése áll fenn, különös tekintettel arra, hogy az általa vállalt projekt sikeresen zárult. A „Megbízási felmondás” megjelölésű iratot, mint bizonyítékot tévesen értékelte a bíróság. Ezt az okiratot felperes és élettársa írta alá, azonban nem cégszerű ellenjegyzés történt, a két kft. tulajdonosaiként jelölték meg magukat az aláírók, ezáltal, mint magánszemélyek tettek nyilatkozatokat és nem a cégek törvényes képviselőjeként. Ez hatályos felmondásnak valójában nem is tekinthető.

[28] Alperesek megjegyezték továbbá, 2019. december 6-án a kft-k üzletrész adásvételi szerződéseinek aláírásával a felperes ügyvezetői tisztsége megszűnt, így neki már nem volt joga utóbb felmondani a cégek nevében bármilyen megbízási jogviszonyt. Erre valójában nem is irányult a felperes akarata, ő, mint magánszemély a közte és I. rendű alperes közötti megbízást kívánta felmondani, amit a kölcsönszerződések lepleztek.

[29] Továbbra is hangsúlyozták, a kikötött kölcsön ténylegesen megbízási díj címén került kifizetésre, és kérték figyelembe venni, hogy a kölcsönszerződések, meghatalmazások, valamint a napelempark létrehozásával kapcsolatos egyéb dokumentumok keletkezése időbelileg egyezik az első kölcsönszerződés és a jelzálogjog-alapító szerződés aláírásával. Ekkor kezdődött meg a 19 napelempark előkészítő munkálata, majd ezt követően adtak ki erre elvi engedélyt.

[30] Felhívták a figyelmet, életszerűtlen, hogy a felperes egy számára idegen személynek 20 millió forint kölcsönt nyújt, miközben maga is úgy nyilatkozik, hogy nem szokott kölcsönadni. A kölcsön futamidejének kétszeri meghosszabbítása után, amikor a visszafizetési kötelezettség beállt, életszerűtlen, hogy a felperes még további 10 millió forintot adott át I. rendű alperesnek munkadíjelőlegként. Jóllehet, ekkor indokolt lett volna az egymással szembeni követelések miatt a beszámítás útján történő tartozásrendezés.

[31] Alperesek sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a felperes által előadott kölcsönszerződés tartalmát és okait. Felperes nem tudott arra vonatkozóan nyilatkozni, hogy milyen okból adott ilyen mértékű kölcsönt az alpereseknek, és a kölcsönszerződés előzményeire, indokára sem adott magyarázatot, ahogy arra sem, miért került sor a visszafizetési határidő többszöri meghosszabbítására. A bíróság bár adott tájékoztatást a bizonyítási teherről, és ők éltek is bizonyítási indítványokkal, azonban erre tényleges lehetőséget végül nem biztosított számukra a bíróság.

[32] Előadták még, hogy a 2019. március 27-i kölcsönszerződés módosításban úgy fogalmaztak, „elszámolás” alapján kerülhet sor visszafizetésre. Ez arra utal, hogy a megbízási

jogviszonnyal összefüggésben állt a kölcsönszerződés elszámolása. A perbeli bizonyítékok olyan kérdéseket vetettek fel, melyek bizonyítási eljárás során tisztázhatók lettek volna és a bíróságnak ezt érdemi bizonyítási eljárás lefolytatásával el kellett volna végeznie. Tanúbizonyítás útján igazolható lett volna, hogy a kölcsönszerződéssel a felek egy megbízást lepleztek. Az I. rendű alperesnek a megbízás kapcsán pénzre volt szüksége, a felperes azonban nem mert kifizetni ekkora összeget biztosíték nélkül, ezért került sor kölcsön megjelöléssel a pénzösszeg átadására az I. rendű alperes, mint megbízott részére. A megbízás sikeres teljesítésével a felperes és élettársa igen jelentős haszonra tett szert, ennek ellenére elzárkózott az arányos megbízási díj fizetéstől. Alperesek kifogásolták továbbá, hogy a bíróság nem adott megfelelő tájékoztatást a bizonyítási kötelezettségekről. Összegezve előadták, az elsőfokú bíróság az eljárási szabálysértéseken túl egy tévesen megfogalmazott tényállást alapul véve a becsatolt bizonyítékokkal ellentétes döntést hozott, mely sérti a Pp. és az Alaptörvény elvi rendelkezéseit. Mindez szükségessé teszi az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

[33] A felperes ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Felperesi álláspont szerint az elsőfokú bíróság a jogszabályok betartásával az ügy körülményeinek alapos kivizsgálása útján hozta meg ítéletét, eljárásjogi szabálysértés nem történt, az ítéletben a történeti tényállás helyesen, a valóságnak megfelelően került megállapításra. Felperes álláspontja szerint az alperesek hatályon kívül helyezésre irányuló indítványainak nincsen meg a jogszabály adta lehetősége, mert hiányoznak mind a kötelező, mind a mérlegelhető hatályon kívül helyezés Pp-beli konjunktív feltételei. A felülbírálat során a Pp. 383. § (2) bekezdésre figyelemmel hozható meg döntés; amennyiben az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes, úgy azt a másodfokú bíróság ítéletével helybenhagyja.

[34] A fellebbezési hivatkozások sorrendjét követve érdemben felperes elsődlegesen előadta, hogy illetékfizetési kötelezettségének az elsőfokú ítélet rendelkezése szerint eleget tett, mellékletként csatolta az illeték kiegészítéséről szóló igazolást. A beszámítani kívánt követelést az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta meg, figyelembe vette az ezzel kapcsolatban csatolt okiratokat. Helyesen állapította meg, hogy a felperes, az I. rendű alperes, mint ügyvéd által ellenjegyzett okiratokkal bizonyította, hogy követelése kölcsön jogviszonyból ered és hogy mint természetes személy van jelen a jogviszonyban. E követeléssel szemben beszámítani kívánt alperesi igény azonban jogi személyek és az I. rendű alperes közötti jogviszonyból ered. E körben a Pp. kógens szabályaként rögzíti, hogy a követelés csak ugyanazon felek között létrejött ellenkövetelés esetén számítható be.

[35] A felperes egykori jogi képviselője által korábban közölt peren kívüli egyezségi ajánlat kapcsán felperes kérte figyelembe venni, hogy az egy békés úton történő megegyezésre irányult, a vitás kérdés rendezése érdekében tartozáslismerésnek nem tekinthető. Ugyanakkor felvetődik a bizonyítékként való figyelembevétel tilalma az ügyvédi etikai szabályok tiltó rendelkezése folytán. Az ügyvédi tevékenységet gyakorló peren kívüli egyeztetéssel kapcsolatos levelezései, ajánlatai csak az ellenérdekű fél jogi képviselőjének hozzájárulásával használhatók fel a perben. Ilyen hozzájárulást azonban a felperes nem adott az alperesi oldalnak, ezért érdemi bizonyítékként az okirat nem vehető figyelembe.

[36] Az I. rendű alperes által állított jogviszony színlelésre vonatkozóan felperes hangsúlyozta, az csak mindkét szerződő fél közös akarata útján valósulhat meg, ezt a bírósági gyakorlat már többszörösen megerősítette. Ha azonban az egyik fél akarata az adott szerződés

megkötésére irányul, úgy ezen az alapon semmisség nem állapítható meg. Jelen esetben a kölcsönszerződés színlelését csak az alperesi oldal állította, felperes ezzel szemben a kölcsönszerződés érvényes, hatályos létrejöttét hangsúlyozta és cáfolta a leplezési akaratot. Felperes megjegyezte, az elsőfokú bíróság megfelelően tájékoztatta az alpereseket az ezzel kapcsolatos bizonyítási kötelezettségükről, azonban kifejezetten a szerződés semmisségére vonatkozóan ők bizonyítási indítvánnyal nem éltek. Ha az alpereseknek ezzel kapcsolatban még egyéb igényük merült volna fel, úgy a bíróságtól további tájékoztatást kérhettek volna.

[37] Felperes összességében megállapította, az alperesek fellebbezésében hivatkozott színlelt szerződés megállapításra a perben nem volt lehetőség, a bírói gyakorlat iránymutatásának megfelelően járt el az elsőfokú bíróság e hivatkozás elbírálása során.

Az ítéltábla döntésének indokai

[38] A fellebbezés nem alapos.

[39] Jelen eljárásra a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) rendelkezései az irányadók. A Pp. 370. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés során milyen körben bírálhatja felül az elsőfokú bíróság ítéletét. A felülbírálati jogkör az adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, mely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének megváltoztathatóságát. A Pp. 369. §-a a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg és azt is szabályozza, hogy a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Alapvető, hogy a fellebbezés okát és annak indokait a félnek egyértelműen meg kell határoznia és ezzel kell kijelölni a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §). Mind a fellebbező félnek, mind ellenfelének tisztában kell lennie azzal, hogy milyen okból, az elsőfokú eljárás konkrétan milyen cselekményeit sérelmezve terjesztette elő a fellebbezést, és csak ez jelölheti ki a másodfokú jogvita kereteit és az ilyen tartalmú fellebbezés, illetve ellenkérelem alkalmazkodik a tisztességes eljárás követelményéhez.

A fellebbezés tartalmával kapcsolatban az új Pp. rendelkezései szerint továbbra is a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat folytán a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt rendelkezést vagy annak valamely részét mennyiben, és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. § b) pont], továbbá azt az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést is meg kell jelölnie, amelyre fellebbezését alapítja [Pp. 371. § d) pont].

[40] Az alperesek fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozták az elsőfokú bíróság több eljárási szabálysértésére hivatkozással. A Pp. 383. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság az ügy érdemében csak akkor dönthet, ha az ítélet hatályon kívül helyezésére a törvény szerint nincs szükség. Ezen eljárási szabályra tekintettel az ítéltábla először a hatályon kívül helyezés iránti fellebbezési kérelmeket vizsgálta meg abból a szempontból, hogy az ott hivatkozottak valóban lényeges eljárási szabálysértésnek minősülnek-e, alapul szolgálnak-e az elsőfokú ítélet kötelező vagy mérlegelhető hatályon kívül helyezéséhez.

[41] A fellebbezésben elsőként felvetett, az ügy Kecskeméti Törvényszékhez kerülésének körülményeivel kapcsolatos alperesi aggályokat illetően az ítéltábla az iratok áttekintésével tisztázottnak találta, hogy a járásbíróság neve indított per a 9.P.21.060/2020/2. számú végzés folytán áttételre került a járásbíróság álláspontja szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Szolnoki Törvényszékhez. E határozat 2020. június 5., illetve 6. napján az alperesek részére személy szerint kézbesítésre került postai úton. Ez ellen az alperesek 3. sorszám alatt fellebbezést is előterjesztettek, mely folytán eljárás Debreceni Törvényszék 1.Pkf.20.969/2020/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Az alpereseknek tehát egyértelműen tudomásuk volt arról, hogy az ügy áttétel útján a Szolnoki Törvényszékhez került. Ott azonban a bírák elfogultságot jelentettek az ügyvédként tevékenykedő I. rendű alperessel fennálló munkakapcsolatra hivatkozással, ezért a Szegedi Ítéltábla Pkk.III.20.402/2020/2. számú végzésével az eljárás lefolytatására a Kecskeméti Törvényszéket jelölte ki. Ez a végzés a Kecskeméti Törvényszék előtt 4.P.21.739/2020. számon 2020. november 24-én indult per kezdő irata, mely iratbetekintés folytán bármely fél számára hozzáférhető volt. Erről az elsőfokú bíróság külön tájékoztatást az első perfelvételi tárgyaláson az iratismertetés során adott az alpereseknek (15. számú jegyzőkönyv 1. oldal 3. bekezdés). Ezzel kapcsolatban az ítéltábla nem talált olyan eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság részéről, amely hatályon kívül helyezésre okot adott volna, figyelemmel arra is, hogy a kijelölt végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, így egyik fél számára sem jelentett joghátrányt a kijelöléssel kapcsolatos végzés külön postai kézbesítésének elmaradása. Megjegyzendő, hogy az alperesek a Kecskeméti Törvényszéktől 2. sorszám alatt végzés útján kaptak felhívást írásbeli ellenkérelem előterjesztésére, melynek 2021. február 3-i benyújtással, 3. sorszám alatt eleget tettek. Ebben nem kifogásolták azt, hogy a Kecskeméti Törvényszék jár el az ügyben, ez arra utal, elfogadták azt, hogy a törvényszék rendelkezik jogkörrel a per elbírálására. Ennek utólagos kétségbe vonása fellebbezési szakban a Pp. 5. § (1) bekezdésben alapelveként rögzített jóhiszemű eljárás elvárásával áll szemben.

[42] További eljárási jogsérelemként vetették fel alperesek a fellebbezésükben, hogy az elsőfokú eljárási illeték nem teljes mértékű lerovása ellenére került sor a per lefolytatására és az elsőfokú érdemi határozat meghozatalára, jöllehet a felperes költségkedvezményben nem részesült. Ez elsőfokú eljárásban visszautasítási ok lett volna a Pp. 176. § (1) bekezdés k) pontja alapján. A fellebbezési álláspont e tekintetben helytálló, azonban a Pp. 379. § csak akkor teszi lehetővé az ítélet kötelező hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését, ha a 240. § (1) bekezdése vagy a 241. § (1) bekezdése szerinti ok az elsőfokú vagy a másodfokú eljárásban áll fenn. A Pp. 379. § említett rendelkezéséhez fűzött kommentárból kitűnik, ha a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés k) pontja alapján kellett volna – hiánypótlás mellőzésével – visszautasítani, emiatt utóbb másodfokú eljárásban már nem lehet az eljárást megszüntetni, ugyanis a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja csak a Pp. 176. § (1) bekezdés a)-i) pontjai esetén ad lehetőséget a megszüntetésre. A Pp. 176. § (1) bekezdés k) pontja kívül esik ebből a körből, emiatt a másodfokú eljárásban már nem lehet kérni az eljárás megszüntetését (Nagykommentár a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez, Pp. 379. §-hoz fűzött kommentár 2. pont).

[43] Megjegyzi az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet meghozatalakor észlelte az illetéklerovás részbeni elmaradását, és az Itv. 73/A. § (4) bekezdés helyes alkalmazásával ítéletében pótlólag leletezés terhével szabályszerűen rendelkezett az illeték különbözet megfizetéséről. Egyébként pedig még ennek elmaradása esetén is fennállt volna a

lehetősége a másodfokon eljáró ítélőtáblának, hogy megfelelő határidő tűzésével felpereshez intézett felhívás útján orvosolja az eljárási hiányosságot, erre a Pp. 379. § 2. fordulata lehetőséget biztosít.

[44] Az alperesek fellebbezésükben a beszámítási kifogásuk elbírálásával kapcsolatban is eljárási szabálysértést állítottak. Álláspontjuk szerint amennyiben az elsőfokú bíróság a beszámítási kifogás Pp. szerinti előterjesztésének lehetőségét nem látta biztosítottnak, úgy a 211. § alkalmazásával azt vissza kellett volna utasítania, ellenkező esetben az érdemi elbírálás során nem mellőzhette volna az általuk indítványozott tanúbizonyítást.

[45] Az elsőfokú bíróság ítéletének ezzel kapcsolatos indokolásában helyesen ismertette a Pp. 209. § (1) bekezdés értelmezése kapcsán azt, hogy az alperesi védekezés alapjául szolgáló új eljárásjogi jogintézmény bevezetésére kerül sor. Lényeges azonban, hogy megemlítette a Ptk. 6:49. § (1) bekezdés rendelkezését is, melyből következik, hogy az alperesek beszámítási kifogásának érdemi, anyagi jogi elbírálására került sor. A Ptk. vonatkozó rendelkezésének elsődleges konjunktív feltétele, hogy a kötelezett pénztartozását, a jogosulttal szemben fennálló lejárt pénzkövetelésének beszámítása útján teljesítheti. A Ptk. ezen anyagi jogi szabályával egyezően a Pp. 209. § (1) bekezdés szabályozásából ugyancsak az következik, hogy kizárólag a kötelezett és a jogosult közötti jogviszonyból eredő lejárt pénzkövetelés beszámítására van lehetőség, harmadik személy nem vonható be ebbe az elszámolási jogviszonyba. Ennek anyagi jogi alapú elbírálása történt meg valójában az elsőfokú bíróság részéről. A kötelező anyagi jogi törvényi feltétel hiányában nem találta megalapozottnak a bíróság a beszámítási kifogást. Ebből egyenesen következik az is, hogy a beszámítás további feltételeit, tehát a pénzkövetelés fennálltát és lejártát, továbbá, hogy a követelés joga pontosan mely személyekkel szemben illetheti meg az I. rendű alperest, szükségtelen volt további bizonyítás útján vizsgálni. E tekintetben sem történt tehát eljárási szabálysértés az elsőfokú bíróság részéről. A perben rendelkezésre álló bizonyítékok elegendőek voltak, hogy azok mérlegelése útján a bíróság megállapítsa, az I. rendű alperes által felperes irányában bejelentett beszámítás anyagi jogi konjunktív feltétele nem áll fenn, figyelemmel arra, hogy a két projekt cég megbízásának teljesítése folytán, az alperesi állítás szerint keletkezett díjigény nem felperes, mint magánszemély, hanem az elkülönült személyiséggel rendelkező cégek irányában érvényesíthető.

[46] A perbeli jogvita érdemi megítélését illető további fellebbezési hivatkozásokra áttérve az ítélőtábla sem a tényállás feltárásával, sem a perbeli bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatban nem talált elbírálási hibát. Az egyes perbeli bizonyítékok alapvetően helytálló elsőfokú bírói mérlegeléséhez kapcsolódóan, a fellebbezési hivatkozások sorrendjében az alábbi indokolási kiegészítések tehetők. Az alperes 3. sorszám alatti ellenkérelméhez A/6. sorszám alatt csatolt, 2020. február 1-i felhívásra tett A/7. szám alatt csatolt „Hivatalos jognyilatkozat” megjelölésű felperesi válaszlévél perbeli bizonyítékként történő felhasználásához kapcsolódó felperesi aggályokat osztotta az ítélőtábla, a jogi képviselők közötti pert megelőző levelezés anyagának perbeli bizonyítékként történő felhasználási korlátait illetően helyes etikai elvárást mutat a hivatkozott MÜK Szabályzat, amikor hozzájárulást követel meg. Ennek hiányában az említett felperesi válaszlévél érdemi perbeli bizonyítékként figyelmen kívül hagyandó. Megjegyzi az ítélőtábla emellett, hogy az egyébként sem tekinthető tartozáselismerésnek. Egy visszautasított, ezáltal hatályát veszített peren kívüli egyezségi ajánlat nem lehet perdöntő bizonyíték. Az I. rendű alperes által követelt összeghez képest egy kisebb összegű kifizetésre vonatkozó felperesi hajlandóság a

jogvita végleges lezárása érdekében, nem értelmezhető kiterjesztően oly módon, ahogy arra I. rendű alperes fellebbezésében hivatkozott.

[47] A 3/A/8. sorszám alatt csatolt 2019. március 4-i átvételi elismervény 10 millió forint átadásról ugyancsak nem perdöntő, az nem értelmezhető a fellebbezési hivatkozás szerinti módon, ugyanis az okirat kifejezetten a napelem projekt létrehozásával kapcsolatos jogi munka után járó díjazásként említi meg az átadott pénzösszeg jogcímét, mellyel a két projekt cég bízta meg az I. rendű alperest. Függetlenül attól, hogy felperes oldalán nincs feltüntetve, hogy a cégek nevében járt el, megállapítható az okiratból, hogy az kifejezetten ezen megbízás díjazását rögzíti a tárgy megjelölés folytán, így ezen összeget a felperes, mint magánszemély és az I. rendű alperes közötti elszámolás részeként nem lehet figyelembe venni.

[48] A megbízás felmondásával kapcsolatos okirat, mint bizonyíték értékelését illetően sem tévedett az elsőfokú bíróság. A megbízási szerződések és a felmondást tartalmazó irat egybevetéséből megállapítható, hogy kifejezetten a kft-k üzletrész-tulajdonosaiként került sor a felperes, illetve személy 1 neve részéről aláírásra. Az okiratba foglalt jognyilatkozat egyértelműen azon megbízási jogviszony megszüntetésre irányuló akaratot tükrözi, melynek részét képezte az I. rendű alperes üzletrészek eladásában való ügyvédi közreműködése. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a megbízási jogviszony felmondási körülményei, illetve az, hogy ezen okiratban közölt jognyilatkozat alkalmas-e az I. rendű alperes és a cégek közötti megbízási jogviszony megszüntetésére, valójában nem jelen per tárgya. A felmondás hatályossága vagy hatálytalansága nem hat ki a kölcsönügyletre, mint ahogy az sem, hogy az ott nyilatkozók cégképviseleti joga fennállt-e a felmondás közlésének időpontjában. Lényeges az, hogy nem a felperes, mint magánszemély adott I. rendű alperesnek megbízást a napelem projekt lebonyolítására és nem magánszemélyként kívánta a megbízási jogviszonyt megszüntetni. A csatolt okirati bizonyítékok e tényállítási következtetés levonására alkalmasak.

[49] A kölcsönnyújtás és a napelemparkkal kapcsolatos ügyintézés időbeli egyezősége önmagában nem támasztja alá a színleltséggel kapcsolatos alperesi állítást. Ugyanakkor a kölcsönnyújtás egyedi indokára a felperes egyértelmű magyarázatot adott 15. számú jegyzőkönyv 3. oldalán tett nyilatkozatában. Ott előadta, hogy I. rendű alperes fiának és feleségének volt szüksége egy meghatározott összegű kölcsönre vendéglátási vállalkozás beindításához. Az átadott összeg kölcsön-jogcímét utóbb a 2019. március 27-i határidő-módosítás külön is megerősítette. Emellett nem hagyható figyelmen kívül az I. rendű alperes 2020. február 1-i felpereshez intézett felszólításának az ítéleti tényállás kiegészítésben már ismertetett, a 2. oldal utolsó bekezdésében előadott nyilatkozata. Ebből kitűnik, hogy I. rendű alperes a két kft. részére a megbízási díjigényéről számlákat állított ki és a továbbiakban pedig kifejezetten ezek kiegyenlítésének elmaradása esetére még felszámolás kezdeményezését is kilátásba helyezte a cégekkel szemben. Ez jelzi, hogy még 2020. február 1-én is kifejezetten az említett kft-kel szembeni díjigény-érvényesítés történt az I. rendű alperes részéről, aki a pert megelőzően egy alkalommal sem indítványozta, hogy a díját a kölcsön elengedése útján rendezzék. A kölcsön színleltségére csak a per során hivatkozott az I. rendű alperes, melyet azonban okirati bizonyítékok nem támasztottak alá. Emellett a megbízási díjfizetésre irányuló, kölcsönt leplező egyező akarat bizonyítására sem kerülhetett sor, figyelemmel a felperes per során mindvégig következetesen hangoztatott ezzel ellentétes álláspontjára.

[50] Az ítéltábla nem találta életszerűtlennek, hogy a 2019. augusztus 31. napjáig meghosszabbított kölcsön lejáratát megelőzően, 2019. március 4-én a felperes ügyvédi munkadíjként 10 millió forintot adott át I. rendű alperesnek átvételi elismervénnyel igazolt módon. Ez a pénzátadás-átvétel mindkét fél esetében ugyanis kifejezetten a két jogviszony eltérő, megkülönböztetett kezelését, elkülönült elszámolását mutatja. A kölcsönszerződés kapcsán a felek – a felperes, mint magánszemély és I. rendű alperes – a jogcím megerősítése mellett 2019. augusztus 31-ig hosszabbították meg a lejáratát. Ugyanakkor a projekt cégeknek végzett I. rendű alperesi ügyvédi tevékenység elszámolása időközben aktuálissá vált, ez indokolhatta a 2019. március 4-i 10 millió forint átadását, melyet munkadíj-előlegként tüntettek fel. Ez kétségtelenül felveti azt, hogy az I. rendű alperesnek további díjigénye felmerülhet, ennek beszámításához a felperes irányában fennálló kölcsöntartozásba azonban nem áll fenn a Ptk. 6:49. § (1) bekezdés szerinti elsődleges konjunktív feltétel.

[51] Az elsőfokú bíróság mindezeket helyesen mérlegelve hozta meg az alpereseket kereseti kérelem szerint marasztaló ítéletét, melyet az ítéltábla a kifejtett indokolásbeli kiegészítések mellett a Pp. 383. § (2) bekezdésre történt hivatkozással helyben hagyott.

[52] Az eredménytelenül fellebbező alperesek egyetemlegesen kötelesek a felperes jogi képviselője által felszámított másodfokú eljárási költség megfizetésére [Pp. 81. § (5) bekezdés, 83. § (1) bekezdés].

[53] Az illetékfeljegyzésre kiterjedő költségkedvezmény folytán le nem rótt fellebbezési illetéket másodfokú pervesztességükre tekintettel az adóhatóság külön felhívására kell az alpereseknek megfizetni az állam részére [Pp. 102. § (1) bekezdés].

Szeged, 2022. szeptember 30.

Dr. Hámosi Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró